

STEDELIJK

MUSEUM

DOCENTEN- HANDLEIDING

FORMAFANTASMA

AMSTERDAM

INHOUDSOPGAVE

— LESDOELEN	2
— LESOPZET	2
— LES FORMAFANTASMA	3
— BRONNEN	4

LESDOELEN

- Aan het eind van de les kunnen de leerlingen reflecteren op kunst over schapen vanuit de eigen verbeelding.
- Aan het eind van de les hebben de leerlingen een fantatieschaap van verf, watten en kosteloos materiaal gecreëerd.

LESOPZET

Niveau

Deze les is bedoeld voor groep 1-2 van het (speciaal) basisonderwijs.

Kerdoelen

Deze les sluit aan bij de kerndoelen 54, 55 en 56 voor kunstzinnige oriëntatie: verbeelden, reflecteren en reageren op kunst, en bij kerndoelen 32 en 37 voor natuur & techniek en mens & samenleving: duurzaam denken en samenwerken.

Deze les sluit aan bij kerndoel 54, 55 en 56 van kunstzinnige oriëntatie en bij kerndoel 40 van natuur en techniek.

Lestijd

De plenaire les duurt ca. 15 minuten. De verwerkingsopdracht duurt ca. een uur.

LES FORMAFANTASMA

Lesopbouw en informatie bij de slides

INLEIDING: introductie les

Slide 1 en 2

Deze les gaat over een dier.

Kunnen de leerlingen raden welk dier dat is?

Laat de leerlingen bedenken hoe de afbeelding van de vacht in het echt zouden voelen, en van welk dier het oog op de andere afbeelding is.

Benoem de lesdoelen.

KERN: kunst van FORMAFANTASMA

Slide 3

Bekijk samen het kunstwerk.

Laat de leerlingen in een open gesprek reflecteren op het kunstwerk.

Reageer neutraal, verzamel meerdere antwoorden en vraag door naar wat leerlingen precies zien. Benoem dat alle antwoorden goed zijn, want het gaat om je eigen ideeën en fantasie.

Wat zie je? Waar moet je aan denken als je dit ziet?

Wie heeft wel eens een schaap in het echt gezien, vertel eens?

Hoe bewegen schapen, kan je het voordoen? Hoe ruiken schapen denk je?

Als je dit schaap een naam zou mogen geven, wat zou die naam dan zijn?

Slide 4

Bekijk samen de twee kunstwerken.

Welke verschillen zie je tussen deze twee schapen?

Vul antwoorden aan met informatie:

Je denkt misschien dat alle schapen op elkaar lijken, maar er zijn heel veel soorten schapen. Ze hebben bijvoorbeeld verschillende soorten oren, kleuren, vacht, of poten. Het dikke schaap op het schilderij kreeg zoveel eten van zijn baasje, dat hij een wedstrijd 'wie is het zwaarste schaap' won. Dat is al bijna 200 jaar geleden.

Weet iemand wat we met de vacht van schapen doen? (We maken er wollen truien en dekens van). Wie heeft een wollen trui, of sjaal, of deken? Vertel eens, hoe ziet die eruit?

Slide 5

Bekijk samen het kunstwerk.

Wat voel je als je naar deze foto kijkt? Kunnen jullie dat allemaal tegelijk laten zien door met je lichaam en/of gezicht dat te laten zien?

Stel je voor dat jij een schaap krijgt als huisdier. Wat zou je dan allemaal moeten doen om het schaap goed te verzorgen? Waar zou het slapen, wat zou het eten, wat heeft het nog meer nodig?

Vind je het belangrijk dat wij als mensen goed voor dieren zorgen?

Heb jij zelf een huisdier, wat doe je allemaal om het te verzorgen en blij te maken?

SLOT: de opdracht

Slide 6

Alle schapen die je hebt gezien, zijn gefotografeerd of geschilderd door kunstenaars. De kunstenaars willen ons laten nadenken over hoe bijzonder deze dieren zijn en over hoe wij als mensen lief kunnen zijn voor dieren en de natuur om ons heen. Welk kunstwerk vinden de leerlingen het meest bijzonder en waarom?

Laat de leerlingen een eigen kunstwerk maken van een schaap. Zo maakt de hele klas samen een museum met kunst over schapen. Vertel de leerlingen dat het een fantasieschaap mag zijn, en ze mogen dus allemaal anders worden. Laat de leerlingen bijvoorbeeld werken met kosteloos materiaal, verf en watten.

Vragen om de verbeelding op weg te helpen:

Stel je voor dat je schaap niet wit was, maar een andere kleur?

Stel je voor dat jouw schaap jouw lievelingskleren aan had?

Stel je voor dat jouw schaap superkrachten had?

Stel je voor dat jouw schaap in jouw slaapkamer woonde?

Wat maakt jouw schaap bijzonder en anders dan alle andere schapen?

BRONNEN

- Formafantasma, Seasonal transhumance, 2022, Alagna Valsesia, Piëmonte, Italië © Formafantasma. Foto: Gregorio Gonella.
- Christien Meindertsma, One Sheep Sweater (foto van schaap voor het scheren), 2010. Collectie Stedelijk Museum Amsterdam.
- Joanna Piotrowska en Formafantasma, Tactile Afferents, 2022, still uit film. In opdracht en in coproductie met Nasjonalmuseet, in coproductie met Fondazione In Between Art Film, producent Alessandro Rabottini © Joanna Piotrowska, Fondazione In Between Art Film, Formafantasma.